

MATEMATIKY SE ŽÁCI NEMUSEJÍ BÁT

„Matematická gramotnost je dle mého úsudku to, že si člověk dokáže dát dohromady matematická fakta a používat je v reálném životě. Například schopnost orientovat se v různém prostředí, odhadnout vzdálenost při jízdě autem i při chůzi pěšky, odhadnout, zda vám vyjdou peníze v peněžence na určitý nákup atd.“ zaznělo v diskusi, která proběhla na Metodickém portálu RVP.CZ na jaře loňského roku. Diskuse byla zahájena u příležitosti vydání publikace *Gramotnosti ve vzdělávání, která vyšla jako první ze série šesti příruček určených pro učitele.*

Děti se bojí neúspěchu a správný postup při každém kroku chtějí mít schválený aspoň souhlasným pohledem učitele. Pokud překonají počáteční strach a objeví, že i chyba může být pro ně zdrojem informací a že chybovat je lidské a přirozené, je spolupráce s nimi velmi milá a tvořivá,“ uvedla jedna z diskutujících.

Gravé slovní úlohy

V diskusi se objevila i řada zajímavých, praxí ověřených nápadů, jako je přímé zapojení dětí do slovních úloh. „Když řešíme slovní

V rámci diskuse se řešila i otázka, s čím mají děti v matematice potíže. Učitelé ukazovali na to, že dětem chybí manuální zručnost (při modelování, rýsování), představivost (při pamětném počítání, modelování, rýsování), soustředění, vůle (první neúspěch komentují slovy „já na matiku nejsem...“), ochota řešit problém, schopnost porozumět textu a vybrat z něj podstatné informace.

Chyba není tragédie

Velmi zajímavý byl také názor, že častým problémem při přechodu dětí na druhý stupeň je i nízká sebedůvěra. „Ve většině případů se děti bojí prezentovat své myšlenky a postupy. Mám pocit, že je to důsledek toho, že byly nuceny memorovat poučky a pravidla bez vlastní účasti při objevování matematických vztahů. Myslím, že právě malé komunikativní dovednosti žáků jsou i důvodem jejich blokáce – strach ze špatné odpovědi, popř. negativní reakce spolužáků.

úlohu, do hlavní role většinou delegují někoho ze žáků. Při jejím zadávání používám jména konkrétních dětí – a tak se scházejí na rande na půl cesty, ukládají peníze z brigády do banky, napouštějí bazén nebo zalévají zahradu, společně sázejí les či uklízejí sešitem v úlohách o pohybu, společně malují třídu nebo investují peníze z pojistky,“ popsala účastnice diskuse. Diskusní příspěvky od I. Jankové, J. Šiříkové a H. Pilařové použité v tomto článku naleznete spolu s dalšími zajímavými názory, náměty, radami a zkušenostmi učitelů v diskusním fóru o matematické gramotnosti na portálu RVP.CZ. Náměty pro rozvoj matematické gramotnosti žáků základní školy spolu s metodickými doporučeními a detailním rozpracováním řešených úloh z mezinárodního výzkumu PISA jsou k dispozici v publikaci *Matematická gramotnost ve výuce*, dostupné na stránkách NÚV.

Eva Zelendová

Úvodem

Národní ústav pro vzdělávání vydal řadu publikací, které se věnují různým druhům gramotnosti a přináší také celou řadu příkladů dobré praxe. V příloze čtvrtletníku *VZDĚLÁVÁNÍ* najdete ukázky těchto příkladů a mnoho dalších informací o čtenářské, matematické, finanční, přírodovědné a ICT gramotnosti. Příspěvky připravili autoři příruček z Národního ústavu pro vzdělávání. Na straně 2 také přinášíme dokončení rozhovoru s Dominikem Dvořákem z Univerzity Karlovy.

PUBLIKACE VĚNOVANÉ GRAMOTNOSTEM

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST VE VÝUCE. METODICKÁ PŘÍRUČKA.

Kolektiv autorů. NÚV, divize VÚP, Praha, 2011. 65 s.

GRAMOTNOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ. PŘÍRUČKA PRO UČITELE.

Kolektiv autorů VÚP, Praha, 2010. 64 s.

FINANČNÍ GRAMOTNOST VE VÝUCE. METODICKÁ PŘÍRUČKA.

Hesová, A. – Zelendová, E. NÚV, divize VÚP, Praha, 2011. 59 s.

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST VE VÝUCE. METODICKÁ PŘÍRUČKA.

Kolektiv autorů, NÚV, divize VÚP, Praha, 2011. 71 s.

PŘÍRODOVĚDNÁ GRAMOTNOST VE VÝUCE. PŘÍRUČKA PRO UČITELE SE SOUBOREM ÚLOH.

Kolektiv autorů, NÚV, divize VÚP, Praha, 2011. 68 s.

ROZVÍJÍME ICT GRAMOTNOST ŽÁKŮ. METODICKÁ PŘÍRUČKA.

Růžičková, D. a kol. NÚV, divize VÚP, Praha, 2011. 51 s.

FINANČNÍ GRAMOTNOST. OBSAH A PŘÍKLADY Z PRAXE ŠKOL.

Klínský, P. a kol. NÚOV, Praha, 2008. 96 s.

FINANČNÍ GRAMOTNOST. ÚLOHY A METODIKA.

Chromá, D. – Klínský, P. NÚOV, Praha, 2009. 105 s.

PTÁME SE NA GRAMOTNOSTI

Rozhovor s Dominikem Dvořákem z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, který působí v pracovní skupině pro Národní strategii ke klíčovému gramotnostem při MŠMT a je koordinátorem aktivity Využívání výsledků výzkumu v projektu Kompetence I.

V rámcových vzdělávacích programech se pracuje s pojmy „klíčové kompetence“ a „gramotnosti“ – jejich rozlišení však často dělá problémy i odborníkům. Jaký je mezi nimi rozdíl?

To je zajímavá otázka, na niž neznám nějakou obecně přijímanou odpověď. Když se podívám třeba na RVP základního vzdělávání, nacházím v něm na 124 stranách celkem čtyři zmínky o gramotnostech: o matematické, informační, občanské a mediální gramotnosti. Zdá se mi, že to vyjadřuje nejasnou hranici mezi klíčovými kompetencemi, vzdělávacími oblastmi a průřezovými tématy. Výběr klíčových kompetencí v RVP je podle mne nevyvážený – zahraniční vzdělávací systémy zařazují do obdobných seznamů zpravidla nějakou podobu matematické nebo přírodovědně-technické klíčové kompetence. Ta u nás chybí, proto ji může suplovat označení matematická

Znamená to tedy, že opravdu nějaká významná část žáků absolvujících ZŠ trivium nezvládá?

V pásmu úrovně čtenářských dovedností, kde už může člověk mít problémy v dalším studiu nebo v zaměstnání, se podle šetření PISA 2009 nacházelo zhruba 30 % českých chlapců a 15 % dívek. To není ve srovnání se světem dobrý výsledek. V matematice sice čísla vypadají obdobně, to ale odpovídá průměrnému obrazu rozvinutých zemí.

Dalo by se nějak shrnout, co ve škole nejvíc působí na to, jestli z ní žáci odejdou vybaveni různými gramotnostmi?

Obecně jsou výsledky žáka samozřejmě nejvíc ovlivněny prostředím, z něhož žák pochází. Ale v našem případě je třeba se teď zaměřit na to, že české děti v gramotnostech zjišťovaných třeba výzkumem PISA podávají výkon pod svými předpoklady – to ostatně zjistila i společnost SCIO. Zatím jsem se díval jen na chlapce, ale vyšlo mi, že podprůměrnou čtenářskou gramotností se naši kluci podobají svým vrstevníkům ze Slovinska, Slovenska a Rakouska, ale i Švýcarska a taky trochu mladým Němcům.

Mám proto podezření, že střední Evropou obchází nějaké strašidlo, nějaký historický faktor ovlivňující didaktické přístupy v neprospěch čtení s porozuměním. (Chci poznamenat, že to není totéž jako zájem o četbu, o knížky.)

Abych dal nějakou pozitivní odpověď, výkony žáků v gramotnostech může zvýšit, když se jasně stanoví cíle v této oblasti a žákům i učitelům se dává najevo důvěra, že těchto cílů dosáhnou. Je to takový trojúhelník: 1. cíle, 2. tlak na jejich dosažení, 3. podpora méně úspěšných učitelů i neprospívajících žáků. To platí na úrovni celého systému i jednotlivé školy.

Mohly by přispět k lepší gramotnosti žáků standardy, případně plošné testování v 5. a 9. třídách?

Přinejmenším obojí rovněž přispívá k diskusi o tom, které cíle či oblasti učení žáků jsou v tuto chvíli pro nás prioritní, protože jsme na ně v minulých dekádách trochu pozapomněli.

Nehrozí, že testy budou nastaveny jen na to, co lze snadno testovat, a právě gramotnosti a klíčové kompetence se tím pádem ověřovat nebudou?

Ano, to je reálné nebezpečí. Na druhou stranu nesdílím přesvědčení, že vše, co lze snadno testovat, je hloupé a zbytečné. Celou řadu složek gramotnosti lze testovat i těmi neprávem podceňovanými testy s výběrem odpovědi. Naši žáci nezvládají řadu věcí, které lze poměrně snadno testovat a jež mezinárodní testy také ověřují.

Ptala se Alena Nová

NĚKTERÉ ŠKOLY SI S ICT GRAMOTNOSTÍ NEVĚDÍ RADY

Vybavit žáka vědomostmi, dovednostmi, návyky, postojí a hodnotami, které mu umožní účelně a bezpečně používat dostupné ICT k práci, učení i zábavě, je úkol, který se ne vždy daří škole plnit. Někde ještě panuje představa, že na tento úkol stačí samotné hodiny předmětu ICT či informatika, často nevalné hodinové dotace. Jinde chápou, že nepoužívat ICT při školní práci znamená vzdalovat se realitě 21. století, a tak vlastně znevýhodňovat vlastní žáky oproti absolventům osvětlenějších škol, kteří budou lépe připraveni do pracovního a občanského života. Jen někdy nevědí, jak na to.

Základní stavební kameny ICT gramotnosti tvoří jednak praktické dovednosti a vědomosti, které pomáhají zvládnout aktuálně a běžně používané technické prostředky (hardware, software). Druhou složkou je schopnost s využitím ICT shromáždit, analyzovat, kriticky vyhodnotit a použít informace. Přitom se žáci musejí vyrovnat s faktem, že rozvoj technologií změnil zásadním způsobem dostupnost informací, a tím i způsoby, jak na informace nahlížet, přistupovat k nim a pracovat s nimi. Že by v praxi při určování toho, co je aktuálně a běžně používaná technologie, došlo k plné shodě, se nedá předpokládat. Proto je nutné si uvědomit, že konkrétní vědomost či dovednost (v tomto případě např. dovednost ovládat nějaký ICT nástroj) není konečný cíl vzdělávání, ale prostředek, jak vést žáky k porozumění základním pojmům, konceptům a procesům z oblasti informatiky a ICT. Na nich pak lze stavět schopnost využívat ICT v různých kontextech a k různým účelům.

Informační technologie ve společnosti

ICT nelze oddělit od společenského kontextu. Vědomí společenských aspektů (od etických zásad a kriminality, přes on-line bezpečí po bezpečné, zdravé nepoškozující zacházení s ICT) je nedílnou složkou ICT gramotnosti a mělo by provázet výuku od první chvíle, kdy se ve škole začnou ICT používat. Jde o dlouhodobý a komplexní proces. Je důležité nastavit vnitřní školní pravidla pro využívání ICT, příkladně je dodržovat a jejich dodržování důsledně vyžadovat. V dnešní době nelze uvažovat o ICT jen jako o konkrétních nástrojích, je nutné je také vnímat jako fenomén, který zásadně ovlivňuje společnost a staví člověka před nové situace a problémy, na něž je třeba reagovat. Proto je schopnost rozlišit přínosy a rizika ICT jak v osobní, tak ve společenské rovině jedním ze základních předpokladů pro život v dnešním a budoucím světě. Rozvoj ICT gramotnosti v žádném případě neznamená používat ICT vždy, všude, za každou cenu. Znamená používat ICT s pedagogickým záměrem, přiměřeně věku a schopnostem žáků, napříč školními činnostmi ve stálém kontaktu s mimoškolní realitou všedního dne.

Daniela Růžičková

gramotnost. Někak podobně je tomu s ICT a možná i těmi dalšími gramotnostmi.

Zároveň v poslední době vzniklo na půdě EU několik dokumentů, které pracují s pojmem základních gramotností. Chápou je jako nezbytné předpoklady rozvoje klíčových dovedností. Například pro klíčovou kompetenci k učení je předpokladem dosažení určité úrovně čtenářské gramotnosti.

Ve švédském kurikulu se nějakou dobu rozlišovaly cíle, o které je třeba usilovat, a pak cíle, kterých je nutno dosáhnout. Co kdybychom si řekli, že o rozvíjení kompetencí budeme usilovat po celou vzdělávací dráhu jedince, ale určité úrovně čtení, psaní, počítání..., chcete-li trivia, musíme spolehlivě dosáhnout u větší populace dokončující základní vzdělávání?

ČTENÍ JAKO BRÁNA DO SVĚTA

Říká se, že učitelé ani politici nevědí, jaký bude svět, na nějž dnešní škola připravuje žáky. Jistě ale vědí, že žáci budou i za deset let vstupovat do světa, který je tvořen texty, tedy záznamy postojů a komunikačních záměrů. Právě to je důvod, proč učitelé musejí velmi pečlivě přemýšlet, jak žáky povzbudit ke čtení, aby pro ně nepředstavovalo jen školní předmět. Učitelé by měli zároveň žáky vést k tomu, aby četli s radostí, protože čtení bude jejich brána do světa. Budťo zůstane uzavřená, nebo jim ji jako učitelé a pracovníci ve vzdělávání pomůžeme pootevřít.

Výsledky šetření PISA z roku 2009

Čeští žáci se propadli ve „vztahu ke čtení“ nejhůře ze všech zúčastněných zemí (nechtou beletrii, nechodí do knihoven, nechtou pro radost), zhoršili se ve schopnosti posoudit text (výsledky jsou hluboko pod průměrem zemí OECD), podprůměrně se orientují v nesovislých textech (jsou jen výjimečně zvyklí pracovat s neučebnicovými texty).

Jak to ve škole zařídit, aby žák přistupoval k četbě pozitivně, přijímal text jako výzvu, a ne jako zdroj nudy? Výzkumný ústav pedagogický v Praze (dnes součást Národního ústavu pro vzdělávání) se v posledních několika letech zaměřil na sběr příkladů

dobré praxe podpory čtenářské gramotnosti ve školách. Některé z nich byly vybrány do publikace Čtenářská gramotnost ve výuce, která je přístupná na stránkách NÚV.

Dílna čtení

Jedním z příkladů dobré praxe je dílna čtení. Jedná se o celoroční systém práce s knihami a s dětským čtenářstvím. Vychází z toho, že má-li dítě číst, musí dostat na čtení pravidelně dostatek času. Dílna čtení vede k osobnímu výběru četby, její reflexi, sdílení zážitků, samostatnému i společnému hledání porozumění smyslu textu. Jádrem dílny čtení je samostatné tiché čtení po stanovený čas. Dalším krokem je zpracování osobní reakce na přečtený text, např. formou čtenářského dopisu nebo strukturovaným záznamem toho, co dělá nebo co prožívá vybraná postava. Pravidelně zařazovanou složkou dílny čtení je také sdílení ve dvojicích nebo v malých skupinách, prezentace přečtených knih podle daných kritérií. Důraz je kladen na vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků s využitím portfolií. Dílna čtení žáky motivuje, aby četli a knihy také dočítali a zároveň aby porovnávali své současné čtenářství s předchozím obdobím.

Na úsilí učitele literární výchovy rozvíjet čtenářské dovednosti a strategie žáků musejí navazovat další vyučující, kteří budou předkládat dětem jako zdroje informací přiměřené texty z jednotlivých oborů, přitom by mělo jít o texty neučebnicové. K dosažení vysoké úrovně čtenářské gramotnosti vede dlouhý řetězec kroků, které je potřeba dobře plánovat a koordinovat. Jak schůdná bude žákova cesta ke čtenářství a jak na ní uspěje, závisí především na tom, jak dobře porozumějí problematice čtenářské gramotnosti všichni pedagogové.

Podpora čtenářství a čtenářské gramotnosti dětí je dnes strategickým cílem vzdělávání. A to je dobře, čtenářství a čtenářská gramotnost jsou významnými faktory určujícími úspěšnost žáků ve studiu i v životě. Zdatní dětští čtenáři žijí často zajímavější život než ti, které čtení minulo.

Jitka Altmanová
Petr Koubek

PŘÍRODNÍ VĚDY JSOU KLÍČEM K BUDOUCNOSTI

Aktuálním problémem České republiky, ale i mnohých států Evropské unie, je klesající zájem žáků o studium matematiky, přírodovědných a technických oborů. Budoucnost evropských ekonomik přitom závisí na technologickém pokroku a ten je podmíněn dostatkem kvalitních pracovníků ve výše uvedených oblastech. Proto je nutné účelnými prostředky zvyšovat zájem žáků o studium matematiky a přírodovědných oborů a rozvíjet jejich přírodovědnou gramotnost.

Ačkoli v rámci mezinárodních výzkumů PISA a TIMSS si naši žáci v přírodovědné oblasti nevedou až tak špatně, klesající tendence úrovně znalostí a dovedností v této oblasti zaznamenány byly. Proto je nutné posílit ve školách aktivity k rozvoji přírodovědné gramotnosti žáků a podpořit i učitele v této činnosti.

Náměty pro výuku

Nová publikace Přírodovědná gramotnost přináší učitelům soubor úloh, které je možné ve výuce využít pro různé účely. Tyto tzv. multikomponentní přírodovědné úlohy vycházejí z oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Obsahují dílčí úlohy (obvykle problémové), které se vztahují k jednomu komplexnímu tématu představujícímu přírodní živé (oheň, voda, země a vzduch). Nabízejí tak pohled na procesy v přírodě a ve světě z různých aspektů (z fyzikálního, chemického, biologického, geografického apod.).

Řešení takových úloh může u žáků nejen podporovat zájem o studium přírodních věd, ale také vytvářet předpoklady pro postupné zlepšení jejich výsledků v mezinárodních výzkumech, jako jsou PISA

a TIMSS. Předkládané úlohy mají potenciál přispět ke zlepšení těch složek přírodovědné gramotnosti, které se ukázaly v mezinárodních výzkumech u našich žáků jako problematické.

Co autoři této publikace doporučují k rozvoji přírodovědné gramotnosti?

- žáci by měli ve výuce dostávat více příležitostí analyzovat, hodnotit a interpretovat předložené informace
- výuka přírodních věd by měla dbát na přesné vyjadřování žáků, při opakování důsledně vyžadovat správná vysvětlení a přesnou argumentaci
- posilovat učení v souvislostech, zařazovat do výuky konkrétní příklady ukazující využívání poznatků přírodních věd v každodenním životě, v technologiích i v dalších segmentech lidské činnosti
- zařazovat do výuky přírodních věd v dostatečné míře praktická cvičení, ve kterých si žáci rozvíjejí schopnost řešit problémy, vytvářet a ověřovat hypotézy, pracovat s daty
- rozvíjet u žáků soustavně jejich pozorovací, měřicí a experimentální dovednosti

Další rady a tipy pro rozvoj přírodovědné gramotnosti ve školách přináší také metodika VÚP Rozvíjíme přírodovědnou gramotnost žáků, kterou čtenáři najdou na webových stránkách NÚV.

Katarína Nemčiková

FINANČNÍ GRAMOTNOST PRO ŽIVOT

Přestože peníze hýbou světem již několik staletí, na finanční vzdělávání se klade důraz teprve v posledních letech. Výuka podporující finanční gramotnost může být ale u mnohých pedagogů spojena s obavami a nejistotou. Vždyť kdo z nás zažil finanční vzdělávání na vlastní kůži nebo během přípravy na učitelské povolání?

Jednou z možností, jak inspirovat učitele při rozvíjení finanční gramotnosti, je podpora pomocí příkladů dobré praxe. Ty jsou názornými a pedagogicky ověřenými ukázkami toho, jak je finanční gramotnost uchopena přímo ve školní praxi. O své zkušenosti a nápady se na sklonku loňského roku podělila se čte-

K jakým výsledkům i k jakému poznání žáci dospěli, si můžete přečíst v článku „Rychlé peníze“ na portálu RVP.CZ. Brněnská lecke finanční gramotnosti byla součástí tradičního Vánočního jarmarku, do jehož přípravy se zapojuje celý pedagogický sbor i žáci ze všech ročníků. Nejprve jsou určeny výrobky, které budou žáci pro jarmark vlastnoručně připravovat. Součástí této fáze je stanovení výrobní a prodejní ceny některých výrobků. Právě tato činnost poskytuje velký potenciál pro rozvoj finanční gramotnosti. Žáci například počítají skutečné náklady na výrobu svíček ze včelího vosku nebo debatují o rozdílu mezi výrobní a prodejní cenou. Jak se můžete dočíst v příspěvku na

PRŮZKUM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

V roce 2010 provedl Národní ústav odborného vzdělávání průzkum, v němž zjišťoval, do jaké míry mají střední odborné školy finanční gramotnost zapracovanou do školních vzdělávacích programů. Jak se dalo očekávat, průzkum ukázal, že se problematice finanční gramotnosti zatím více věnují školy s ekonomickým zaměřením. Proto se NÚV snaží motivovat i další školy k tomu, aby se ve svých aktivitách více zaměřily na tuto oblast.

Za pozitivní považujeme zjištění, že se začíná na tuto problematiku klást důraz také v oblasti dalšího vzdělávání. To by myslím mohlo být dobré vykročení směrem k zlepšení finančního povědomí našich spoluobčanů, které by se ve svém důsledku mohlo pozitivně odrazit i v takových věcech, jako je míra zadluženosti obyvatel naší republiky. Pokud každý z nás získá základní představu o tom, jak fungují zákony finančního prostředí, jak se orientovat na finančním trhu, nepodlehne tak lehce lákavým nabídkám na různé „výhodné“ půjčky...

PISA 2012

V roce 2012 proběhne další šetření PISA, které bude testovat 15leté žáky. Tentokrát bude zaměřeno na matematickou a finanční gramotnost. ČR se přihlásila do pilotního testování finanční gramotnosti. Toto šetření ukáže, jak se školám podařilo využít možností nabízených systémem dvoustupňové tvorby kurikula.

Pro tvůrce rámcových vzdělávacích programů budou výsledky našich žáků neocenitelnou zpětnou vazbou a případným východiskem pro další aktivity a podporu škol v této důležité oblasti.

Eva Rathouská Grmelová

PRÍLOHA čtvrtletníku VZDĚLÁVÁNÍ

čtvrtletník Národního ústavu pro vzdělávání

Ročník 1, ISSN 1805-3394

Číslo 1/2012 vyšlo 15.3.2012

Vydává: NÚV, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

Tel.: 274 022 111

www.nuv.cz, redakce@nuv.cz

Redakce: Zoja Franklová, Alena Nová, Jan Klufa

Grafika a sazba: Jan Velický

Projekt Bankovnictví na ZŠ T. G. Masaryka v Praze. (zdroj: web)

naší Metodického portálu RVP.CZ Mgr. Jana Plíšková ze ZŠ Josefa Resslera v Pardubicích a Mgr. Hana Dohnalová ze ZŠ na Jihomoravském náměstí v Brně.

Pardubická hodina finanční gramotnosti, uskutečněná v rámci volitelného předmětu Cvičení z matematiky, se zaměřila na téma rychlé peníze. Tímto pojmem vyučující označila nevýhodné půjčky. S finanční problematikou žáky seznámila prostřednictvím příběhů rodiny Resslerových, výuku tedy zasadila do rámce každodenního života, a žáci tak museli používat znalosti a dovednosti i z jiných předmětů. Výchozím bodem pro sledovanou výuku byly inzeráty na půjčky, které žáci sami vyhledali. Na těchto příkladech proběhlo seznámení s podmínkami pro uzavření půjčky. Nejvíce zaujal lékařský recept, který nabízel Lék na finanční potíže. Pro tuto konkrétní půjčku pak žáci počítali celkovou dlužnou částku i navýšení dluhu při porušení podmínek půjčky.

Metodickým portálu, propojení Vánočního jarmarku s finanční gramotností tímto nekončí. Na samotný prodej je potřeba vybavit se množstvím drobných na vracení, správným matematickým uvažováním i prodejními strategiemi. Výtěžek z Vánočního jarmarku škola věnuje adopci na dálku.

Další příklady dobré praxe naleznete také v publikacích Finanční gramotnost ve výuce a Gramotnosti ve vzdělávání. Oporou pro systematickou realizaci finančního vzdělávání jsou Standardy finanční gramotnosti. Jejich začlenění do výuky na základních školách je nyní dobrovolné. Na středních školách je situace jiná, Standard finanční gramotnosti je součástí rámcových vzdělávacích programů, a proto se finanční gramotnost promítá do středoškolské výuky povinně. Podrobnější informace, odkazy na klíčové dokumenty i zajímavé tipy naleznete v digitálním portfoliu Finanční gramotnost.

Alena Hesová